

Pomázi Ágoston – Par force idomítás

A tanítás, illetve a tanult viselkedés pusztán az ösztön megfelelő mederben tartására irányul. Más eset az, amikor az öröklött hajlam gyenge vagy teljesen hiányzik. Ilyenkor egyéb lehetőség hiányában az oktató kényszer alkalmazását, vagyis negatív élmény nyújtását veszi igénybe. Erre azonban csak fejlett, már felnőtt kutya alkalmas. A par force módszerrel csínján kell bánni, és csak az alkalmazza, aki megfelelő kiképzői tapasztalattal rendelkezik. Ellenkező esetben könnyen előfordul, hogy egészen más hatást érünk el, mint amit szándékoztunk. Az ilyen hiba korrigálása a legbonyolultabb kiképzői feladatok egyike. A fentiek szem előtt tartása mellett térjünk a kényszeridomítás egyes fokozatainak ismertetésére.

A tárgyelhozás hajlamának hiánya együtt jár a tárgy felvételének megtagadásával. Így az oktatónak kényszert kell alkalmazni. A cél, hogy fájdalom hatására a kutya nyissa ki a száját. Ezt követően a kívánt tárgyat a szájába tesszük, miközben nyomtatékosan hangoztatjuk a "Fogd!" parancsot. Eközben kezünkkel összenyomjuk a száját, hogy ne köphesse ki az apportot. A száj kinyitását úgy tudjuk elérni, hogy a láb mellett ülő kutya arcorri részét átfogjuk bal kezünkkel úgy, hogy hüvelyk- és középső ujjunkkal a pofa lebernyegét fogaira, illetve a fogsorok közé nyomjuk. Ennek a fájdalomnak hatására kinyitja a száját. Ekkor a jobb kezünkben lévő tárgyat - amit meg akarunk fogatni - a szájnyílásba nyomjuk, miközben a fájdalom okozását befejezzük. Mindkét tenyerünkkel, alulról és felülről a szájat összenyomjuk, hogy ezzel megakadályozzuk a tárgy kiköpését. Egyidejűleg határozott parancsot adunk a "Fogd!" hangjellel.



Mindkét tenyerünket lassan vegyük el a fejről, figyelve a kutya reakcióját. Amennyiben tartja az apportot, úgy dicsérik a "Jól van!", "Okos!" hangjelekkel. Így próbáljuk tudtára adni, hogy ha ő nyugodtan fogja a tárgyat, mi megszüntetjük a fájdalmat, sőt még dicséretben is részesül. ugyancsak az ábrán látható mozdulatsort

kell alkalmaznunk akkor is, ha kutyánk a tollas vagy szőrmés apportot rágcsálni kezdené. Ez esetben úgy járunk el, hogy először a tiltó parancsot - "Fuj!", "Nem szabad!" - alkalmazzuk; ha ez nem vezet eredményre, vagy esetleg félreértést okoz a kutyának, és kiköpi a tárgyat, rögtön tudtára kell adni, hogy nem a fogást tiltjuk, hanem a rágást. Ez úgy történik, hogy a kiköpött tárgyat azonnal a "Fogd!" parancs kíséretében a szájába tesszük. Majd ha rágni kezdi, a két tenyerünkkel alul-felül határozott mozdulattal összenyomjuk az alsó és felső állkapcsát, vigyázva, hogy ezzel fájdalmat ne okozzunk. A stabil fogást dicsérettel jutalmazzuk a már szokott módon.



Amikor kutyánk már a kényszer alkalmazása nélkül is szabályosan fogja a különböző tárgyakat, tovább léphetünk. Kerüljünk kutyánk elé, és vezetéken tartva adjuk ki a "Hozd!" parancsot. Ezzel egyidejűleg húzzuk magunk felé, figyelve arra, hogy a szájában lévő tárgyat ki ne köpje. Ezt mindaddig gyakoroljuk, míg a parancs hallatára vonakodás nélkül hozzánk nem hozza.

